

column

door Ron Lodewijks

De leeuw in z'n publieke hempie

Het kan niet missen, voor de wakkere Oranjefan die zich donderdag in Kaapstad warm loopt voor Nederland- Kameroen.

Vanaf de majestueuze voetbaltempel die op bevel van FIFAmagnaat Blatter ter plekke het oude stadion van Foppes Ajax Cape Town verving, ben je er in enkele minuten. Ingeklemd tussen de drukke Beach Road en de boorden van de Atlantische Oceaan, strekt zich een kilometers lang wandel- en recreatiegebied uit. Met Robbeneiland in het vizier, heb je alle ruimte om te joggen, de hond uit te laten, een partijtje te voetballen of gewoon de geest te laten waaien.

Oud en jong, blank en donker, welgesteld en minder welgesteld vertoeven hier dagelijks vanaf zonsopgang tot zonsondergang.

Het is er druk en veilig, sinds de grote opknopbeurt van eind jaren negentig. Het stadsbestuur van Kaapstad kwam juist toen op het onzalige idee om een deel van dit unieke publieke domein commercieel uit te baten. Miltons drukbezochte zeewaterzwemcomplex op Seepunt zou totaal worden overschaduwd door twee winkelparadijzen met toebehoren en een exclusief hotel met privéstrand. Het Westkaapse provinciebestuur keurde dit kwalijke plan in 2007 definitief goed, voorbijgaand aan de duizenden bezwaren hiertegen. Omdat de anti-lobby in politieke kringen niets uithaalde, stapte het actiecomité Seafront for all (Seafra), aangevoerd door zakenman- filantroop Bennie Rabinowitz, naar de rechter.

Het provinciale hooggerechtshof deed op 26 maart 2010 een memorabele uitspraak. De autoriteiten hadden hun ingrijpende besluit niet mogen nemen zonder deugdelijk onderzoek naar alternatieven. Want de schaarse publieke ruimte in Kaapstad is een democratisch grondrecht dat niet lichtvaardig mag worden geofferd voor privaat belang, citeerden de rechters Fourie en Desai instemmend uit publicaties van deskundigen. Met zo'n vonnis in het algemeen belang kan de Zuid-Afrikaanse rechtspraak, volgens de beste Britse traditie van juridische onafhankelijkheid, bepaald voor de dag komen.

Zo'n heftig debat over het belang van de publieke ruimte is er niet in Brabant, hoewel die sluipenderwijs een steeds schaarser goed wordt. De Rosmalense therapeut Marcel Roomans maakt zich al jaren druk over het verdwijnen van woonstraten als speeldomein voor kinderen. Die kunnen temidden van verblikte en versteende overmaat hun ei niet meer kwijt.

Hij hekelde op 2 juni in deze krant de verkiezingsprogramma's waarin het kind niet meetelt.

PON-onderzoeker Sjaak Cox signaleert vooral in de vollopende Brabantse dorpen een steeds groter gebrek aan publieke ruimte. Maar in het afgesloten buitengebied leven jongeren zich evenmin uit.

Dat trekt aan hen voorbij in de auto die hen naar kinderopvang, school of sportclub brengt. Laat Cox hier maar eens een goede analyse van maken. Dat moet dan zonder steun van de provincie, die de bebouwde kom als lokaal territorium beschouwt. Gemeenten moeten zelf ook gaan optreden tegen verboden reclameborden in het buitengebied. Deze klus stootte de provincie in 1988 uit geldgebrek af, om die tien jaar later weer op zich te nemen. Toen was het buitengebied volgelopen met 'weezinwekkende reclameteksten', gruwde toenmalig PvdA- statenlid Joop Alderliesten. Het kostte veel kruim om 1500 borden weg te krijgen. Nu de zaak onder controle is, begint het feest opnieuw. Kortzichtigheid is van alle tijden en alle landen. Maar wat de ene hand neemt, geeft de andere weer terug. Er komt ook provinciegeld bij voor handhaving in ons buitengebied. Opdat de leeuw niet in zijn publieke hempie staat.

Reacties?

r.lodewijks@brabantsdagblad.nl